

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/1/2017
Identifikačné číslo spisu:	7210223539
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7210223539.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, zast. Mgr. Miroslavom Hanecom, advokátom, so sídlom Hruštiny 602, Žilina, proti žalovanému: MINITEC s.r.o., so sídlom Turgenevova 13, Košice, IČO: 17 075 149, zast. advokátskou kanceláriou GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Kováčska 53, Košice, IČO: 36 730 564, konajúca prostredníctvom svojho konateľa, advokáta JUDr. Adriána Grabana, PhD., o zaplatenie 6.149,08,-Eur, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 35Cb/232/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cob/124/2015-227 z 29. januára 2016, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 35Cb/232/2010-203 z 20. apríla 2015 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.149,08,-Eur a nahradiť mu trovy konania vo výške 5.582,86,-Eur.

2. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa uplatneného nároku domáhal titulom náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (porušenie membránového plynomeru) za obdobie od 1. januára 2009 do 30. marca 2009. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že dňa 26. marca 2009 sa uskutočnila u žalovaného kontrola odberného miesta Mliečna 1 v Košiciach, pri ktorej bolo zistené, že na číselníku plynomeru je porušená overovacia značka (bola odstránená v spodnej časti). Žalobca vystavil žalovanému faktúru č. 9000068775 na sumu 6.149,08,-Eur ako vyúčtovanú škodu za neoprávnený odber na odbernom mieste Mliečna 1, Košice za obdobie od 1. marca 2009 do 10. marca 2009 s tým, že súčasťou faktúry bol výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Vyhodnotil, že odber uvedeným plynomerom žalovaným je neoprávneným odberom (§ 59 ods. 1 písm. d/ zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike), v dôsledku čoho je žalovaný povinný nahradiť žalobcovi škodu (§ 59 ods. 2 zákona o energetike), ktorej výšku určil v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z.. Obranu žalovaného vyhodnotil súd prvej inštancie ako nedôvodnú,

keďže poškodená plomba ako overovacia značka plní v zmysle § 9 ods. 3 vyhlášky č. 20/2000 Z. z. aj funkciu zabezpečovacej značky, pričom plomba úradného overenia zabezpečuje meradlo proti neoprávnenej manipulácii. Platnosť úradného overenia zanikla v súlade s § 15 ods. 6 zákona č. 142/2000 Z. z. porušením overovacej značky dňa 29. marca 2009 (dátum výr. kontroly). Keďže odber meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je neoprávneným odberom (§ 59 ods. 1 písm. d/ zák. č. 656/2004 Z. z.), a to bez ohľadu na subjekt, ktorý porušenie spôsobil, je daná objektívna zodpovednosť žalovaného (odberateľa) za spôsobenú škodu. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že výpočet výšky škody je v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorá upravuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu pri správne vymedzenej dobe trvania neoprávneného odberu plynu v zmysle ust. § 1 ods. 4 cit. vyhlášky, rozhodol podľa návrhu žalobcu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“) a ich náhradu priznal úspešnému žalobcovi v sume 5.582,86,-Eur (v zmysle vyhlášky č. 615/2004 Z. z.).

3. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 2Cob/124/2015-227 z 29. januára 2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.149,08,-Eur. Zároveň zmenil výrok o trovách konania tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal a takisto účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

4. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a dospel k záveru, že žiadny z odvolacích dôvodov nie je daný, preto rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 2 O. s. p.). Pokiaľ išlo o rozhodnutie o trovách konania s poukazom na ust. § 150 ods. 1 O. s. p. uviedol, že v daných typoch sporov (neoprávnené odbery plynu podľa § 59 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike) bola dlhšiu dobu súdna prax nejednotná, keď sa uplatnené nároky aj nepriznávali, keďže súdy vyžadovali preukázanie skutočností, že škoda skutočne vznikla majúc za to, že nie každý neoprávnený odber, za ktorý sa považuje aj odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, má za následok vznik škody a že podmienkou vzniku nároku na náhradu škody je aj v takto špecifickom právnom vzťahu logicky preukázanie, že škoda skutočne vznikla. Následne súdna prax ustálila, že škoda vznikla už samotným odberom takýmto meradlom. Ďalej aj vzhľadom na objektívny charakter takejto škody, t. j. keď sa neskúma, či meradlo porušil samotný odberateľ alebo ktokoľvek iný; s prihliadnutím na skutočnosť, že v občianskoprávných sporoch (obdobných ako v prejednávanej veci) súdy výšku škody v súlade s § 450 Občianskeho zákonníka v odôvodnených prípadoch môžu znížiť, no Obchodný zákonník aplikáciu citovaného ustanovenia nepripúšťa, je vhodné pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupovať podľa § 150 O. s. p. a trovy konania úspešnému žalobcovi nepriznať. Z rovnakých dôvodov odvolací súd nepriznal žalobcovi ani náhradu trov odvolacieho konania.

5. Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť 24. marca 2016.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku, ktorým bol zmenený výrok o trovách konania tak, že súd účastníkom náhradu trov konania nepriznal a vo výroku, ktorým súd účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Namietal, že aplikáciou § 150 O. s. p. odvolací súd odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a vydal nepredvídateľné rozhodnutie, pretože zásada úspechu v konaní podľa § 142 ods. 1 O. s. p. je prioritná pri rozhodovaní o náhrade trov konania. Odvolací súd podľa názoru dovolateľa bezdôvodne a účelovo za rozhodujúce vybral ust. § 150 O. s. p., pričom to, čo označil za dôvody hodné osobitného zreteľa, nezodpovedá zmyslu tohto ustanovenia. Na strane dovolateľa neboli žiadne okolnosti, ktorými by akýmkoľvek spôsobom dĺžku konania zavinil. V celom rozsahu dĺžku konania a v konečnom dôsledku aj výšku trov konania zavinil žalovaný tvrdeniami, ktoré nebol schopný dokázať. Ďalej dovolateľ uviedol, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné, nepresvedčivé a v rozpore s ustálenou súdnou praxou. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté výroky zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

7. Vyjadrenie k dovolaniu žalobcu nebolo podané.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo žalobcom podané 5. apríla 2016, teda pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, dovolací súd postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p. (podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované) a prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 239 O. s. p.

10. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

11. Aj keď v prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, dovolanie žalobcu sa týka výhradne jeho výroku o trovách konania, rozhodnutie o ktorých má povahu uznesenia. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému v tejto procesnej forme upravuje ust. § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. V danom prípade je síce napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), ide však o uznesenie odvolacieho súdu o trovách konania, proti ktorému v zmysle § 239 ods. 3 O. s. p. nie je dovolanie prípustné.

12. Dovolanie by v predmetnom prípade bolo prípustné, iba ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O. s. p., ktoré je dovolací súd povinný skúmať (§ 242 ods. 1 O. s. p.) bez ohľadu na to, či ich dovolateľ namietal alebo nie. Žalobca procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. nenamietal a keďže vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, zameral sa dovolací súd na vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., označenú žalobcom v dovolaní, spočívajúcu v odňatí možnosti konať pred súdom.

13. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je vo všeobecnosti potrebné rozumieť taký procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení strany v spore. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá samo tvrdenie sporovej strany o existencii niektorej z uvedených procesných väd; určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

14. Dovolateľ tvrdí, že odvolací súd mu aplikáciou § 150 O. s. p. odňal možnosť konať pred súdom, keďže vydal nepredvídateľné rozhodnutie, ktorého odôvodnenie je podľa jeho názoru nepreskúmateľné, nepresvedčivé a v rozpore s ustálenou praxou.

15. V tomto smere dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia č. 2 (publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 1/2016), v zmysle ktorého nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť, to však bez ďalšieho neznamena, že nedostatočné (nepreskúmateľné) odôvodnenie rozhodnutia predstavuje dôvod, ktorý zakladá prípustnosť dovolania smerujúceho proti nemu. Pokiaľ sa účastník nazdáva, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepreskúmateľné, má zachované právo namietat túto nesprávnosť v procesne prípustnom opravnom prostriedku. Skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil nedostatočne, preto bez ďalšieho neodníma účastníkovi konania možnosť pred súdom konať. Celkom výnimočne sa môže vyskytnúť prípad, v ktorom písomné vyhotovenie rozhodnutia nebude obsahovať ani len zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Len v takomto výnimočnom prípade môže uvedená okolnosť zakladať prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., lebo len takto charakterizovaný nedostatok odôvodnenia rozhodnutia môže intenzitou svojich právnych dôsledkov prekročiť rámec tzv. inej vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). O takýto výnimočný prípad

však v prejednávanej veci nejde.

16. Dovolací súd má za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu je v súlade s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., keď odvolací súd odôvodnil z akých dôvodov v prejednávanej veci aplikoval ust. § 150 O. s. p. Uvedol, že predmetné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok konania, kedy účastníkovi, ktorý má na náhradu trov konania právo, túto neprizná. Ďalej odvolací súd poukázal na objektívny charakter škody, s prihliadnutím na ktorý je podľa jeho názoru vhodné pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupovať podľa § 150 O. s. p. a trovy konania úspešnému žalobcovi nepriznať. Vzhľadom na uvedené nemožno dospieť k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa základné kritéria v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p., a preto v prejednávanej veci nemožno konštatovať odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.).

17. Dovolací súd ďalej k námietke dovolateľa, že odvolací súd vydal nepredvídateľné rozhodnutie uvádza, že v prípade procesných rozhodnutí je vylúčená aplikácia ust. § 213 ods. 2 O. s. p. Aplikácia uvedeného ustanovenia sa týka výlučne hmotnoprávneho posúdenia uplatneného nároku (rozhodnutia vo veci samej), ktoré je výsledkom dokazovania a jeho hodnotenia súdom a nie rozhodovania o návrhu o trovách konania. Povinnosť postupovať v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia má odvolací súd, ak nárok, ktorý je predmetom konania, treba posúdiť podľa iného ustanovenia právneho predpisu, ako ho posúdil súd prvej inštancie. Súčasne musí byť splnená aj druhá zákonná podmienka, že je toto iné zákonné ustanovenie rozhodujúce pre rozhodnutie vo veci. Vychádzajúc z vyššie uvedeného platí, že procesné rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania nemôže mať atribúty tzv. prekvapivého rozhodnutia, a preto ani týmto postupom odvolacieho súdu nedošlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

18. Iná vada konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmatečnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

19. Keďže v danom prípade dovolanie žalobcu nie je v zmysle ustanovenia § 239 ods. 3 O. s. p. prípustné a vada uvedená v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (ani žiadna iná procesná vada v zmysle citovaného ustanovenia) zistená nebola, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, procesne neprípustné dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

20. So zreteľom na odmietnutie dovolania, nezaoberal sa dovolací súd otázkou vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

21. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že nárok na ich náhradu voči žalobcovi má žalovaný ako úspešná strana sporu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.